

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 621
van **CATHY COUDYSER**
datum: 20 mei 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Brexit Adjustment Reserve (BAR) - Steun toeristische sector

Voor de opvang van de negatieve gevolgen in de Europese Unie als gevolg van het vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie werd op Europees niveau een eenmalig noodinstrument, Brexit Adjustment Reserve, opgericht. Met dat fonds van vijf miljard euro zal Europa de meest getroffen regio's en sectoren ondersteuning bieden. Het zal onder meer worden ingezet om bedrijven te compenseren voor misgelopen omzet en financiële steun bieden voor het behoud van banen en het opzetten van douanecontroles in havens.

Vlaanderen ontvangt uit het noodfonds een bedrag van 223 miljoen euro.

Op 1 april 2022 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gegeven aan een ontwerp van besluit met daarin een bijkomend voorstel om gerichte steunmaatregelen die met BAR-middelen gefinancierd kunnen worden, te nemen. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), dat is aangeduid als de Vlaamse beheersautoriteit voor de Vlaamse BAR-middelen, heeft intussen een oproep gelanceerd via dewelke BAR-middelen kunnen worden toegekend aan projecten die een directe negatieve impact kunnen linken aan de Brexit en die voldoen aan de geldende Europese staatssteunregels.

Getroffen organisaties, ondernemingen en overheidsentiteiten kunnen compensatie krijgen voor kosten die ze gemaakt hebben in de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023, gelieerd aan de schade die ze ondervinden ten gevolge van de Brexit.

In de nota staat ten slotte opgenomen "dat dit voorstel ook het kader levert om de door VLAIO al geïdentificeerde projecten van onder andere toerisme te toetsen aan de BAR-verordening en te ondersteunen".

In het verleden vonden in de commissie Toerisme al meerdere gedachtewisselingen plaats rond de impact van de Brexit op de toeristische sector in Vlaanderen. Daaruit kwam o.m. naar voren dat de Westhoek in het bijzonder ondervindt dat er sedert de Brexit significant minder Britse toeristen naar de regio komen om de herdenkingssites rond de Groote Oorlog te bezoeken. Het wegblijven van die toeristen in de Westhoek de voorbije twee jaar is niet alleen toe te schrijven aan de Brexit, maar ook aan de coronapandemie en reisrestricties die daarmee gepaard gingen.

1. Welke signalen uit het veld heeft de minister en/of de administratie ontvangen met betrekking tot de impact van de Brexit op de toeristische sector (Vlaanderenbreed)? Welke deelsectoren zijn het meest geïmpacteerd en hoe groot is de impact precies? Wat zijn de meest genoemde problemen waardoor de toeristische spelers schade ondervinden?

2. Op welke manier kan door de BAR ook ondersteuning worden geboden aan de toeristische sector? Kan de minister dat nader toelichten?
3. Hoe verhoudt de steun die toeristische ondernemers kunnen krijgen via de BAR zich precies tegenover compensaties die zij eerder al uitbetaald kregen vanwege de Vlaamse overheid in het kader van corona (rekening houdende met de moeilijkheid om de geleden schade van de Brexit te splitsen van schade direct gelieerd aan corona)?
4. Hoe zal de toeristische sector geïnformeerd worden over de ondersteuningsmogelijkheid? Welke communicatieve inspanningen zal Toerisme Vlaanderen zelf ter zake leveren?
5. Heeft de minister zicht op het aantal steunaanvragen dat VLAIO sedert het openstellen van de oproep op heden ter zake al ontvangen heeft specifiek van de toeristische sector?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (822), Jo Brouns (621).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 621 van 20 mei 2022

van **CATHY COUDYSER**

1. Vlaanderen was een geliefde toeristische regio bij het Britse publiek. Het aantal toeristen afkomstig uit het Verenigd Koninkrijk is ondertussen wel afgenomen. De meest getroffen deelsectoren zijn Leisure tourism, de musea en de horeca.

We merken dat het aantal Britse toeristen sinds 2019 sterk teruggevallen is:

- In 2019 ontvingen we nog 817.000 Britse toeristen;
- In 2020 (het eerste jaar van de pandemie) viel dit terug tot 148.000 (-82%);
- In 2021 viel dit nog verder terug tot 69.300 bezoekers (-92%).

Het is op dit moment nog niet volledig duidelijk in hoeverre deze terugval te wijten is aan de Brexit op zich, dan wel aan de coronapandemie die de volledige sector in crisis heeft gebracht. We kunnen wel reeds vaststellen dat de Britse herkomstmarkt in 2021 niet dezelfde tendenzen volgde als onze overige herkomstmarkten. In vergelijking met 2020 herstelde het aantal buitenlandse bezoekers in 2021 (+15%), terwijl het aantal Britse bezoekers verder daalde (-53% t.o.v. 2020). De komende periode zal verder duidelijker worden wat de effectieve impact van beide crises, de pandemie en de Brexit, in de sector is.

Voor wat betreft de meest genoemde problemen: vanuit de sector vangt Toerisme Vlaanderen twee grote verzuchtingen op:

- De onduidelijkheid m.b.t. de reisvoorwaarden voor schoolgroepen. Het buitenlandnetwerk van Toerisme Vlaanderen informeert actief scholen en touroperators over de mogelijkheid voor schoolgroepen om met een collectief paspoort te reizen;
- De samenwerking tussen Britse groepen en Vlaamse gidsen. Omwille van de Brexit zouden Britse operatoren de voorkeur geven aan Britse gidsen.

2. De Brexit Adjustment Reserve (BAR) kan projecten ondersteunen uit alle sectoren, waaronder ook de toeristische sector. Indieners moeten kunnen aantonen dat ze voor de Brexit een (handels)relatie hadden met het Verenigd Koninkrijk, dat ze een negatief effect van de Brexit ervaren en dat de ingediende kosten gemaakt zijn om deze negatieve effecten te mitigeren. Kosten binnen de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023 kunnen voor 80% of 100% gefinancierd worden mits inachtneming van de staatssteunregelgeving. Er is geen specifiek steunplafond vastgelegd voor de steunbare projecten.
3. De steun kan parallel uitbetaald worden. Er moet wel duidelijkheid zijn over de aard van de projectactiviteiten en -kosten om dubbele financieringen te vermijden. Hoteluitbaters dienen bijvoorbeeld altijd de nationaliteit van hun gasten op te vragen. Op basis van deze cijfers kunnen we een algemene daling vaststellen van het aantal Britse toeristen in vergelijking met toeristen van een andere nationaliteit. De impact van de coronacrisis is zo duidelijker los te koppelen van de impact van de Brexit. VLAIO ondersteunt de betrokken bedrijven en begeleidt hen in hun aanvraagmotivering.
4. Het BAR team heeft Toerisme Vlaanderen, net als alle andere sectoren, ingelicht over de steunmogelijkheden onder "BAR" en analyseert continu welke deelsectoren een

negatieve impact hebben gehad door de Brexit. Zowel VLAIO zelf als Toerisme Vlaanderen sensibiliseren de sector over de mogelijkheden die de BAR biedt.

5. Tot op 1 juni 2022 zijn er in totaal 5 dossiers ingediend uit de toeristische sector.